

„Úprava exteriéru okolia kostola v Černochove“

Medzi Zemplínskymi vrchmi nachádzajúcej sa v krásnej doline leží Reformovaný kresťanský zbor v Černochove a jeho kostol, ktorý je kultúrnou pamiatkou a bol postavený v roku 1793. Najstaršie písomné údaje o kostole však pochádzajú už z roku 1600, kedy už existoval reformovaný zbor a drevený kostol, ktorý ešte v tom storočí vyhorel. V r. 1628 zbor mal aj vlastného kazateľa.

Z neskorších iných písomných prameňov a zdrojov sa dozvedáme, že na zachovanom zvyšku dosky z dreveného kostola bol rok 1662. To je teda najstarší istý dátum k čomu sa viaže existencia kostola. Zbor iba neskôr nabral silu, aby začal stavať kamenný kostol.

Dnešný kostol bol vysvätený 8. júla 1793. Nad vstupom na vežu je umiestnená pamätná tabuľa, ktorá svedčí o tejto skutočnosti. Jednolodový kostol so zvláštnym trojbokým záverom a vysunutou vežou dodnes zachováva svoj pôvodný tvar.

Oporný kamenný múr ohraničujúci spoločný pozemok pamiatkového kostola a fary na západnej strane sa nachádza pri hlavnej ceste a je vystavený neustálemu kmitaniu z dôvodu ustavične prechádzajúcich veľkých nákladných zaťažených vozidiel. V dôsledku poveternostných podmienok a statickému zaťaženiu niekde vypadali kamene kamenného múru a už jeho stabilita nezodpovedala pôvodnému cieľu a práve preto bola nutná ich urgentná oprava, ako aj oprava schodiska pred vstupom do kostola. Životnosť železných brán taktiež vypršala aj napriek údržbe a predošlým opravám. Prehrdzavené brány „kolísali“ v smere vetra a práve preto bola potrebná ich výmena, ako aj výmena drôteného plotu z ostatných strán – zo severnej, južnej a z východnej strany ohraničujúci pozemok kostola a fary.

Oporný kamenný múr, ohraničujúci spoločný pozemok kostola a fary na západnej strane od hlavného verejného priestoru obce bol v minulosti omietaný. Súčasná podoba múru bola oproti pôvodnej podobe (z r.1929) znížená o výšku novodobého kovového oplotenia nad korunou súčasného múru. V súčasnosti je múr omietnutý brizolitovou omietkou, ktorá je na mnohých miestach značne degradovaná, je viditeľné kamenné murivo. Malta z ložných škár je vyplavená v dôsledku zatekania zrážkových vôd z podmäčaných horných vrstiev terénu za oporným múrom, viaceré kamene už vypadli z muriva a vyplavená malta je nahradená naplavenou jemnou hlinou.

Ak sa neobnoví oporný kamenný múr kostola a fary pretrváva obava zrútenia oporného múru, čo môže ovplyvniť aj statiku spomínaných budov a spôsobiť značné škody, ktorým by sa mohlo obísť pri poskytnutí dostatočných finančných prostriedkov z projektu. Obnova schodiska spájajúca chodníky je takisto nutná, lebo môže vyvolať viacero úrazov rôzneho charakteru a to nielen v jesenných a zimných mesiacoch, keď sa šmýka. Výmena kovaných brán a drôteného plotu je taktiež potrebná nielen z estetického hľadiska, ale aj z účelu plnenia svojej funkčnosti, aby aj takýmto spôsobom chránili naše kultúrne pamiatky.

Keďže Reformovaná kresťanská cirkev, Cirkevný zbor v Černochove nebol schopný finančne pokryť náklady spojené s ochranou tak významnej národnej kultúrnej pamiatky, obrátil sa tak s prosbou o spolufinancovanie projektu – na úpravu exteriéru okolia kostola v Černochove.

Finančná pomoc Košického samosprávneho kraja umožnila obnovu terénneho schodiska pred vstupom do kostola s obnovou bočných múrikov

lemujúcich schodisko, povrchovú úpravu bočných múrikov s marmolitom, úpravu schodiska s jednotnou výškou schodiskových stupňov, povrchovú úpravu schodiskových stupňov kamenným kobercom, vyčistenie ložných škár medzi kameňmi od zvyškov nesúdržnej vyplavenej ložnej malty a naplavenej hlíny z terénu za oporným múrom ako aj sekundárnych cementových plomb v ložných škárach, doplnenie chýbajúcich kameňov do kaverien v múre a všetky kamene vykľinovať s drobnými kamienkami tak, aby boli pevne stabilizované, odstránenie časti kovového oplotenia a jeho nahradenie s murivom z reznej tehly (Duvar ant. terracota) nadstavaným do rovnakej výšky na betónovej doske oporného múru tak, aby predná strana nadstaveného tehlového muriva lícovala s prednou stranou oporného múru, výmenu jestvujúcej kovovej dvojkrídlovej brány v opornom múre za novú dvojkrídlovú kovanú bránu. Zrealizovala sa aj úprava odvodu zrážkovej vody s kanalizačnými rúrami do miestneho kanálu, aby sa zabránilo ďalšiemu poškodzovaniu kamenného oporného múru.

Po prieskume na trhu ohľadom cien a kvalitnej práce majstrov v súlade rozhodnutia KPÚ si náš zbor vyžiadal najlepšieho odborníka v okolí – Mareka Hrivnáka a jeho spolupracovníkov zo Slovenského Nového Mesta. Požiadal ho o presný rozpočet nášho projektu a zároveň ho požiadal aj o realizáciu a vyhotovenie práce. Ako dobrí odborníci už aj v minulosti vykonali kvalitné práce na nejednom kostole. Ich práca sa vyznačuje znalosťou, zručnosťou a predovšetkým dobrou kvalitou. Snažili sa, aby úprava exteriéru okolia kostola z hľadiska kvality plnil svoj pôvodný účel po dlhé roky a aby aj z estetickej stránky upútala pozornosť návštevníkov tokajskej oblasti.

Ak budeme mať ďalšie postačujúce finančné prostriedky, chceli by sme s obnovou pokračovať, pretože doterajšie financie boli postačujúce iba na určitú časť z celkovej obnovy.

Aj touto cestou ďakujeme Košickému samosprávnemu kraju, že nám s dobrým srdcom podal pomocnú ruku, podporil a pomohol nám zrealizovať náš projekt, ktorý veríme, že z hľadiska kvality bude plniť svoj pôvodný účel po dlhé roky a aj z estetickej stránky upúta pozornosť návštevníkov tokajskej oblasti.

„...Hospodin je blízky všetkým, čo Ho vzývajú, všetkým, čo Ho vzývajú úprimne. Plní želanie tých, čo sa Ho boja, počuje, keď volajú o pomoc, a pomáha im. Hospodin chráni všetkých, čo Ho milujú.“

Žalm 145: 18-20a.

